

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фармацевтичних дисциплін**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан стоматологічного факультету

Євген КОСТЕНКО
доктор медичних наук,
професор закладу вищої освіти
«30» червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 25. «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я».
Спеціальність «Стоматологія»»**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Освітня програма	Стоматологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська, англійська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу» галузі знань «Охорона здоров'я» Спеціальність «Стоматологія» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 221 «Стоматологія», освітньої програми: «Стоматологія». Ужгород: УжНУ, 2023. 23 с.

Укладачі: Архій Е. Й., д.мед.н., професор; Девіняк О. Т., к.фарм.н., доцент; Горковенко В. Г., ст. викл.; Качур І. І., ст. викл.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні фармацевтичних дисциплін протокол № 6 від «27» червня 2023 р.

Завідувач кафедри фармацевтичних дисциплін
к. фарм. н., доц.

Олег ДЕВІНЯК

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету
протокол № 11 від «30» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії

проф. Оксана КЛІТИНСЬКА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	2-й	2-й
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,5 самостійної роботи студента – 1	3-й	4-й
	Лекції:	
	Практичні:	
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	50
Форма підсумкового контролю: письмова	Самостійна робота:	
	-	40 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань »Охорона здоров'я». Спеціальність «СТОМАТОЛОГІЯ» полягає у формуванні у майбутніх фахівців умінь та компетенцій, необхідних для невідкладних дій та організаційних заходів, спрямованих на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події під час надзвичайних ситуацій у мирний та воєнний час, розвитку почуття патріотизму та гордості за Збройні Сили України, їх медичну службу, формування готовності до захисту Вітчизни у воєнних конфліктах.

Вивчення навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань »Охорона здоров'я». Спеціальність «СТОМАТОЛОГІЯ» закладає основи знань та вмінь, які потрібні для своєчасного і професійного надання медичної допомоги в умовах воєнного часу та надзвичайних ситуацій, що підвищує шанси щодо збереження життя пораненого та сприяє ефективному відновленню його праце- і боєздатності

Вивчення навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань »Охорона здоров'я». Спеціальність «СТОМАТОЛОГІЯ» набуває особливої актуальності під час реорганізації Збройних Сил України та формування принципово нових підходів до надання медичної допомоги на полі бою, розробка концепції «тактичної медицини» в умовах широкомасштабної збройної агресії проти України.

Медична служба Збройних сил України, Українська Військово-медична академія упродовж останнього часу розробили і прийняли низку СТАНДАРТІВ медичної допомоги пораненим на догоспітальному етапі. Основні серед них: Стандарт підготовки військовослужбовця з тактичної медицини і Стандарт фахової підготовки інструктора з тактичної медицини-бойового медика-роти (батареї). Зазначені стандарти змінили технології надання медичної допомоги, оснащення військовослужбовця й усіх медичних працівників та вимоги до їх фахової підготовки. Загальні принципи, вимоги, в т.ч. щодо формування єдиного медичного простору, визначеного Воєнно-медичною доктриною України, положення стандартів забезпечення тактичної медицини враховані в даній програмі і передбачаються для відпрацювання і фахової підготовки спеціалістів 221»Стоматологія» кваліфікації «Магістр стоматології».

Вивчення навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань »Охорона здоров'я». Спеціальність «СТОМАТОЛОГІЯ» планується у відповідності до вимог організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження студента необхідного для засвоєння дисциплін і базується на положеннях Закону України “Про екстрену медичну допомогу” від 05.07.2012 р. № 5081-VI та адаптована до вимог Постанови Верховної Ради України від 17.04.2014 р. “Про додаткові заходи для зміцнення обороноздатності України”, наказу Міністерства оборони України, Міністерства охорони здоров'я та Міністерства освіти і науки України “Про затвердження Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу медичної служби” від 29.06.2016 р. № 322/631/709, Програми військової підготовки громадян затвердженої у Міністерстві оборони України 30.09.2016 р., Інструкції щодо оцінювання діяльності студента в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу .

Згідно з вимогами Стандарту дисципліна «Підготовка офіцерів запасу» галузі знань «Охорона здоров'я» забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна:

- здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю »Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 11. Здатність працювати в команді.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. .

фахові:

- ФК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.
- ФК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
- ФК 10. Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.
- ФК 11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
- ФК 13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- ФК 18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

3.ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни « Підготовка офіцерів запасу» галузі знань «Охорона здоров'я» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми: ОК 7 «Загальна та оральна біологія», ОК 9 «Медична хімія», ОК 10 «Біологічна та біоорганічна хімія», ОК12 «Анатомії людини», та інші.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Підготовка офіцерів запасу», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.	ПРН 1

Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.	ПРН 2
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань.	ПРН 3
Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	ПРН14
Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	ПРН15
Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	ПРН16
Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	ПРН17
Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	ПРН18
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН19
Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ПРН 20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу»:

Шифр ОРН	Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
ОРН 1	Здатність оцінювати стан постраждалих внаслідок бойових та не бойових травм та виявляти потребу у наданні ДМД.	ПРН 1
ОРН 2	Здатність оцінювати порушення функцій системи кровообігу внаслідок кровотечі, надавати ДМД	ПРН 1
ОРН 3	Здатність оцінювати порушення функцій системи дихання, оцінювати їх результати, надавати ДМД	ПРН 1
ОРН 4	Здатність оцінювати порушення функцій організму внаслідок механічних ушкоджень та надавати ДМД .	ПРН 1
ОРН 5	Здатність оцінювати порушення функцій організму внаслідок термічних уражень та надавати ДМД ..	ПРН 1

ОРН 6	Здатність оцінювати порушення функцій організму внаслідок уражень СДОР та променевої хвороби та надавати ДМД .	ПРН 1
ОРН 7	Здатність оцінювати стан потерпілих та проводити медичне сортування в осередку масових санітарних втрат..	ПРН 1
ОРН 8	Здатність оцінювати порушення поведінки людей в осередку НС, надавати ДМД	ПРН 2
ОРН 9	Здатність організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій, в т.ч. у польових умовах	ПРН 20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Підготовка офіцерів запасу» складається з лабораторних занять під керівництвом викладача та самостійної позааудиторної роботи студентів. На лабораторних заняттях особливу увагу необхідно приділяти питанням надання медичної допомоги пораненим і ураженим на полі бою та долікарської допомоги у медичному пункті батальйону (МПБ). Самостійна робота студентів планується і забезпечується згідно з основними положеннями «Організації навчального процесу у вищих закладах освіти», затверджених МОН України.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

ОРН 1. – тестові завдання, теоретичні питання, ситуаційні завдання, завдання для самостійної роботи з питань надання ДМД в екстремальних ситуаціях,.

ОРН 2. – тестові завдання, теоретичні питання, ситуаційні завдання, завдання для самостійної роботи, практичні роботи для оцінки стану постраждалих та надання ДМД постраждалим внаслідок кровотечі.

ОРН 3. – тестові завдання, теоретичні питання, ситуаційні завдання, завдання для самостійної роботи, практичні роботи з оцінки стану і надання ДМД постраждалим внаслідок розладів дихання

ОРН 4. – тестові завдання, теоретичні питання, ситуаційні завдання, завдання для самостійної роботи, практичні роботи з оцінки стану і надання ДМД постраждалим з травматичними ушкодженнями

ОРН 5. – тестові завдання, теоретичні питання, ситуаційні завдання, завдання для самостійної роботи, практичні роботи практичні роботи з оцінки стану і надання ДМД постраждалим з термічними травмами.

ОРН 6. – тестові завдання, теоретичні питання, ситуаційні завдання, завдання для самостійної роботи питань ДМД постраждалим внаслідок хімічних і радіаційних уражень.

ОРН 7. – тестові завдання, теоретичні питання, ситуаційні завдання, імітаційні талони для визначення здатності оцінювати стан потерпілих та проводити медичне сортування в осередку масових санітарних втрат.

ОРН 8. – тестові завдання, теоретичні питання, ситуаційні завдання, завдання для самостійної роботи з діагностики і надання ДМД при порушенні поведінки і бойовому стресі.

ОРН 9. – тестові завдання, теоретичні питання, ситуаційні завдання, завдання для самостійної роботи з надання невідкладної ДМД в осередках НС та організації лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє вивчення Програми розділу підготовки офіцерів запасу медичної служби, для фахівців другого (магістерського) рівня, що навчаються на другому році навчання :

Результати навчання для ЗМ1 «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях»:

1. Проводити оцінку стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах;

2. Вміти надавати домедичну допомогу постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах.

Володіти практичними навичками надання домедичної допомоги постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах:

1. Визначення наявності дихання у пораненого за правилом «чую, бачу, відчуваю»;
2. Проведення огляду пораненого згідно алгоритму САВС;
3. Визначення пульсу на сонній артерії;
4. Проведення повного огляду пораненого «з голови до ніг»;
5. Застосування хімічних засобів зупинки кровотечі;
6. Пальцеве притискання судин при кровотечі;
7. Зупинка кровотечі шляхом максимального згинання кінцівки;
8. Накладання турнікету САТ;
9. Накладання джгута Есмарха;
10. Застосування підручних засобів для зупинки кровотечі;
11. Застосування ізраїльської компресійної пов'язки у якості турнікету;
12. Проведення серцево-легеневої реанімації (непрямий масаж серця, штучна вентиляція легень);
13. Відновлення прохідності дихальних шляхів (метод Сафара);
14. Проведення ревізії ротової порожнини для звільнення її від інородних тіл;
15. Встановлення назофарингеального повітропроводу;
16. Накладання оклюзивних пов'язок при пораненнях грудної клітки;
17. Правила проведення голкової декомпресії при напруженому пневмотораксі;
18. Накладання асептичної пов'язки на рану з використанням ППІ або «ізраїльського бандажу»;
19. Накладання шини САМ для транспортної іммобілізації при переломі передпліччя;
20. Накладання шини САМ для транспортної іммобілізації при переломі гомілки;
21. Накладання шини KENDRIK для транспортної іммобілізації при переломі стегна;
22. Накладання комірця Шанца для іммобілізації шийного відділу хребта;
23. Транспортування поранених на ношах;
24. Надання домедичної допомоги при опіках;
25. Визначення площі опіків шкіри;
26. Надання домедичної допомоги при обмороженні;
27. Надання домедичної допомоги при переохолодженні;
28. Надання домедичної допомоги при перегріванні;
29. Надання домедичної допомоги при електротравмі;
30. Надання домедичної допомоги при хімічних опіках;
31. Надання домедичної допомоги при нападі стенокардії;
32. Надання домедичної допомоги при судомному нападі;
33. Надання домедичної допомоги при підозрі на інфаркт;
34. Надання домедичної допомоги при підозрі на інсульт;
35. Проведення медичного сортування.

Результати навчання для ЗМ 2 «Основи організації медичного забезпечення населення і військ»:

1. Ознайомитись з основними принципами медичного забезпечення населення і військ;
2. Знати класифікацію санітарних втрат військ;
3. Засвоїти організацію і порядок проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення і військ.

Програма структурована і представлена одним модулем відповідно до вимог розробки навчальних програм навчальних дисциплін.

ЗМ 1 «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях».

ЗМ 2 «Основи організації медичного забезпечення населення і військ».

Основними видами навчальних занять з дисципліни є лабораторні заняття та самостійна робота студентів з тематики програми навчальної дисципліни.

Лабораторні заняття (ЛЗ) є видом навчальних занять, на яких викладач проводить із студентами детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння шляхом індивідуального виконання кожним студентом ситуаційних завдань стосовно організації і надання домедичної допомоги.

Лабораторні заняття проводяться у складі навчальної групи не більше 12-14 осіб, з метою відпрацювання навичок з організації надання домедичної допомоги та використання засобів індивідуального медичного захисту.

Самостійна робота студента (СРС) є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Самостійна робота студентів забезпечується комплексом навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни: підручниками, навчальними посібниками, матеріалами кафедральних лекцій тощо. Методичні розробки для самостійної роботи студентів передбачають можливість проведення самоконтролю з боку студентів (включаючи матеріали на сайті електронного навчання). Для самостійної роботи, окрім того, рекомендується відповідна наукова та фахова література.

Індивідуальні завдання

Одним з найважливіших шляхів оптимізації і підвищення якості практичної підготовки студентів є виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань (ІНДЗ).

Основна мета ІНДЗ:

більш глибоке осмислення і засвоєння теоретичних і практичних знань, умінь і навичок з дисципліни (головним чином в плані міжкафедральної інтеграції їх кінцевого рівня з відповідної спеціальності);

психологічна і практична підготовка студентів до постійного підвищення професійної кваліфікації, оволодіння основними прийомами науково-бібліографічного аналізу, узагальнення і оформлення різних матеріалів для доповідей, довідок, статей і т. п.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується самостійно або у складі робочих груп (2-3 студента) при консультуванні викладачем протягом вивчення дисципліни.

Основні форми ІНДЗ:

бібліографічний пошук і вивчення літератури з певної теми, її узагальнення, складання огляду про сучасний стан проблеми (написання реферативної роботи), виступ з доповіддю на засіданні гуртка кафедри, студентських наукових конференцій тощо;

участь у створенні учбово-демонстраційних посібників (стендів, альбомів, таблиць) та інших технічних засобів навчання;

опанування новітніх методів дослідження, приладів, виконання навчально-практичних студентських робіт.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: тестові завдання, індивідуальне усне опитування, виконання практичної роботи, виконання завдань для самостійної роботи та вирішення типових ситуаційних задач.

Форма модульного контролю: комп'ютерне тестування, письмова контрольна робота.

Форма семестрового контролю: підсумковий контроль (залік).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Змістовий модуль 1)

ЗМ 1«Домедична допомога в екстремальних ситуаціях» ТТ.1-9												
Поточне оцінювання та самостійна робота										МКР	Разом	
Теми занять									СР			Усь ого
1	2	3	4	5	6	7	8	9				
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	40	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Змістовий модуль 2)

ЗМ 2«Основи організації медичного забезпечення населення і військ» ТТ.10-15											
Поточне оцінювання та самостійна робота										МКР	Разом
Теми занять									СР		
10	11	12	13	14	15						
8	8	8	8	8	8	12	60	40	100		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Комп'ютерне та письмове тестування при тематичному оцінюванні на лабораторних заняттях	13	60	10	60
Модульна контрольна робота	1	40	1	40
Разом	14	100	11	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінка за семестр визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкової модульної контрольної роботи (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні кожного змістового модулю — 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність - 60 балів, за результатами модульної підсумкової контрольної роботи - 40 балів.

Поточний контроль здійснюється на кожному лабораторному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми.

Оцінювання поточної навчальної діяльності:

Вага кожної теми визначається кількістю тем в змістовому модулі (ЗМ) і може бути різною для різних ЗМ однієї дисципліни .

При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною традиційною шкалою, які потім конвертуються у бали в залежності від кількості тем у модулі. В програмі була застосована така система конвертації традиційної системи оцінки у бали:

Традиційна оцінка	Конвертація у бали	
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2
"5"	6	8
"4"	4	6
"3"	3	5
"2"	0	0

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля, дорівнює 100 балам. Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці "5", на кількість тем у модулі.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці "3", на кількість тем у модулі.

Оцінювання самостійної роботи:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при підсумковому модульному контролі.

Підсумковий модульний контроль:

Підсумкова модульна контрольна робота проводиться за допомогою комп'ютерного та письмового тестування. Форма проведення підсумкового модульного контролю має бути стандартизованою і включати контроль теоретичної і практичної підготовки.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 40 балів: з них: 15 балів за комп'ютерне тестування, 25 балів – письмові контрольні завдання. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 24 балів.

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля.

Для контролю письмового тестування пропонується п'ять завдань, чотири з яких теоретичні питання за темами ЗМ 1 та ЗМ 2 і одна ситуаційна задача. Кожне завдання оцінюється у п'ять балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінка з навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу» виставляється лише студентам, яким зараховані усі теми змістових модулів.

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за шкалами ECTS та 4-ри бальною (традиційною):

Оцінка з дисципліни FX, F («2») виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка з дисципліни FX («2») виставляється студентам, які не набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, або не склали модульний підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового модульного контролю, не більше 2-х разів, під час зимових канікул та впродовж двох (додаткових) тижнів після закінчення весняного семестру за графіком.

Студенти, які отримали оцінку F («2») по завершенні вивченні дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного модуля, або не набрали за поточну навчальну діяльність з модуля мінімальну кількість балів) повинні пройти повторне навчання за індивідуальним навчальним планом.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання індивідуальної самостійної роботи (індивідуальних завдань):

Кількість балів за різні види самостійної роботи студента (СРС) залежить від обсягу і значимості і становить 6 балів для ЗМ 1 («Домедична допомога в екстремальних ситуаціях») та 12 балів для ЗМ 2 («Основи організації медичного забезпечення населення і військ»). Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Оцінювання самостійної роботи:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Для підвищення мотивації участі у науковій роботі дозволяється додавати до набраних на поточних заняттях балів до 1-2% від загальної суми балів за участь у роботі СНТ (доповіді на конференціях тощо).

Перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Відповідно до чинного законодавства України та Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (від 03 березня 2020 р., <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>), здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Визнання таких результатів можливо тільки для навчальних дисциплін, які починають викладатися із другого семестру.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, можливо якщо такі відповідають вимогам освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей. Загалом за період навчання результати навчання в неформальній освіті можуть бути зараховані в обсязі не більше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою.

Види неформальної освіти, результати яких можуть бути перезараховані: тематичні удосконалення, вебінари, курси, стажування, практики, тренінги, майстер-класи (ворк-шопи), організовані на платформах «Prometheus», «Coursera», закладів вищої освіти та офіційних провайдерів БПР, визнаних МОЗ України, участь у наукових форумах та конференціях, публікації у фахових наукових виданнях та виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» та «Web of Science». Тематика вказаних заходів та активності повинна відповідати змісту робочої програми (тематичні плани лекцій та практичних/семінарських занять).

Процедура визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті проводиться комісійно. Для цього здобувач вищої освіти не пізніше 30 календарних днів до завершення семестру (в якому вивчається навчальна дисципліна, щодо якої бажає провести перезарахування результатів навчання) подає до деканату факультету відповідну заяву та документи, які підтверджують факт отримання неформальної освіти (сертифікат, посвідчення, свідоцтво, освітні програми тощо). Відповідно до отриманої заяви деканат утворює предметну комісію у складі гаранта освітньої програми, завідувача відповідної профільної кафедри та науково-педагогічних працівників, які викладають відповідну навчальну дисципліну. Комісія формує висновок щодо обсягів кредитів ЄКТС, можливих для перезарахування та надає його керівництву факультету та на профільну кафедру, відповідно до Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

ЗМ1 «ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ»

ТЕМА 1. Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Первинний огляд постраждалого.

Заняття №1

Домедична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах). Правові аспекти надання домедичної допомоги.

Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах. Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження, виклик ШМД та інших рятувальних служб у небезпечній ситуації, залучення випадкових свідків до організації надання домедичної допомоги. Контакт з постраждалим.

Заняття №2

Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця. Особливості оцінки місця події в бойових умовах.

Розподіл поля бою на сектори. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття. Проведення первинного огляду. Огляд за алгоритмом САВСДЕ. Визначення рівня свідомості за шкалою APVU. *(Лабораторні заняття, СРС).*

ТЕМА 2. Кровотечі і методи їх зупинки.

Заняття №1

Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж). Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі. *(Лабораторні заняття, СРС).*

Заняття №2

Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Домедична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги. *(Лабораторні заняття, СРС).*

ТЕМА 3. Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога.

Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, ротогорлових повітроводів). Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при обструкції стороннім тілом. Особливості видалення стороннього тіла з дихальних шляхів вагітної жінки, огрядної людини, немовляти. Пристрої для штучної вентиляції легень. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ). *(Лабораторні заняття, СРС).*

Гострі порушення дихання в бойових умовах. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення. *(Лабораторні заняття, СРС).*

ТЕМА 4. Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах.

Заняття №1

Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота. Особливості бойових поранень. Захист ран. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи. Поранення грудної клітки. Особливості накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані. *(Лабораторні заняття, СРС).*

Заняття №2

Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи суглобів), причини та ознаки. Абсолютні ознаки переломів. Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами. Тактика дій та надання домедичної допомоги рятувальником при дорожньо-транспортній пригоді. *(Лабораторні заняття, СРС).*

ТЕМА 5. Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях.

Опіки, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Відмороження, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Гіпертермія, домедична допомога в бойових і небойових умовах.

Ураження електричним струмом, блискавкою та домедична допомога. Особливості ураження бойовими вогнесумішами, домедична допомога. Ураження кислотами і лугами, домедична допомога. Особливості допомоги при опіках очей різної етіології.

ТЕМА 6. Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах.

Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі, отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, укусах комах, собак, отруйних змій.

Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега. Домедична допомога при утопленні. *(Лабораторні заняття, СРС)*.

ТЕМА 7. Домедична допомога при дії засобів масового ураження.

Заняття №1

Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами. *(Лабораторні заняття, СРС)*.

Заняття №2

Уражаючі фактори аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори. Домедична допомога в бойових та небойових умовах. *(Лабораторні заняття, СРС)*.

ТЕМА 8. Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат в бойових та небойових умовах. Організація та проведення переміщення пораненого.

Заняття №1

Організація та проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат. Алгоритм проведення медичного сортування. Заповнення МІСТ-рапорту. Організація та проведення переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у бойових та небойових умовах. Методи переміщення пораненого з сектору укриття до місця збору поранених (однією, двома особами, з використанням табельних та підручних засобів). *(Лабораторні заняття, СРС)*.

Заняття №2

Підготовка поранених (уражених) до евакуації. Контроль стану пораненого згідно протоколу САВСDE. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення. Правила запиту на евакуацію. Завантаження та розвантаження поранених в різні евакуації транспортні засоби. Контроль життєвих показників та стану пораненого під час транспортування в бойових і небойових умовах. *(Лабораторні заняття, СРС)*.

ТЕМА 9. Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога.

Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів.

Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика та основні принципи надання домедичної допомоги в бойових умовах. *(Лабораторні заняття, СРС)*.

ЗМ 2 «ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ І ВІЙСЬК»

ТЕМА 10. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Міжнародне гуманітарне право на захисті життя і здоров'я постраждалого населення. Конституція України про захист життя, здоров'я і безпеку людини. Кодекс цивільного захисту України. Закон «Про екстрену медичну допомогу».

Державна політика у сфері забезпечення безпеки і захисту людей при надзвичайних ситуаціях. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режими її діяльності.

Мета, завдання, принципи цивільного захисту населення і територій. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (*ДСНС України*). Сили і засоби цивільного захисту. Поняття про надзвичайні ситуації. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні.

Медико-санітарні наслідки стихійних лих і техногенних катастроф. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру та їх наслідки. *(Лабораторні заняття, СРС)*.

ТЕМА 11. Правові основи Державної служби медицини катастроф(ДСМК)

України

Заняття №1 Правові основи державної служби медицини катастроф(ДСМК) України
Організаційна структура, завдання. Територіальний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (СМК ТЦ ЕМД та МК), організація та завдання.

Заняття №2

Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. Види і обсяги медичної допомоги. Етапи медичної евакуації в системі ДСМК.

Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій. *(Лабораторні заняття, СРС).*

ТЕМА 12. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного забезпечення населення за умов ліквідації наслідків НС.

ТЕМА 13. Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів.

Заняття №1

Основні завдання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів, їх зміст і значення. Умови діяльності медичної служби та їх вплив на організацію медичного забезпечення військ. Організаційна структура медичної служби Збройних Сил України. Категорії особового складу медичної служби.

Роль і місце медичної служби Збройних Сил України в загальнодержавній системі надання медичної допомоги в умовах збройних конфліктів. *(Лабораторні заняття, СРС).*

Заняття №2

Поняття про втрати особового складу військ. Визначення і класифікація санітарних втрат, їх характеристика. Величина санітарних втрат, фактори, що впливають на їх розміри. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник. Коротка характеристика вражаючих факторів сучасної зброї.

Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ. *(Лабораторні заняття, СРС).*

ТЕМА 14. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ.

Заняття №1

Поняття і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення. Сутність сучасної системи лікувально-евакуаційного забезпечення, її принципи.

Поняття про етап медичної евакуації, завдання, принципова схема та вимоги до розгортання. Види та обсяги медичної допомоги.

Медичне сортування в бойових умовах. Визначення поняття, коротка характеристика. Основні завдання, принципи та організація медичного сортування. Медична евакуація, поняття, мета та порядок проведення. Санітарно-транспортні засоби для евакуації поранених і хворих.

Особливості організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів в умовах проведення антитерористичної операції на сході України. *(Лабораторні заняття, СРС).*

ТЕМА 15. Основи ЦЗ. Організація і проведення дозиметричного і радіометричного контролю у військах, медичних підрозділах і частинах. Дозиметричні і радіометричні прилади.

Заняття №1

Організація і проведення дозиметричного і радіометричного контролю у військах, медичних підрозділах і частинах. Дозиметричні і радіометричні прилади. *(Лабораторні заняття, СРС).*

Заняття №2

Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби захисту органів дихання, класифікація. Особливості захисту органів дихання у дітей. Засоби захисту шкіри. Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація. Правила перебування у захисних спорудах. *(Лабораторні заняття, СРС).*

ТЕМА 16. Модульна контрольна робота**6.2 Структура навчальної дисципліни ОК 25**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
ЗМ 1 «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях»						
Тема 1. Домедична допомога (ДМД) в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Первинний огляд	8			4		4
Тема 2. Кровотечі і методи їх зупинки	8			4		4
Тема 3. Порушення прохідності дихальних шляхів. ДМД	6			2		4
Тема 4. Види ушкоджень у бойових і не бойових умовах. ДМД при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах	8			4		4
Тема 5. Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях	4			2		2
Тема 6. Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах	4			2		2
Тема 7. Засоби масового ураження(ЗМУ). Аварії на ХНО. Домедична допомога при ураженнях СДОР. Аварії на РНО. Гостра променева хвороба. Радіопротектори. ДМД в бойових та не бойових умовах.	6			4		2
Тема 8. Медичне сортування в осередку масових санітарних втрат. Організація та проведення медичної евакуації .	3			2		1
Тема 9. Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога	4			2		2
Модульна контрольна робота (МКР-1)	3			2		1
ЗМ2 «Основи організації медичного забезпечення населення і військ»						
Тема 10. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Міжнародне гуманітарне право (МГП). Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій (НС)	3			2		1
Тема 11. Правові основи Державної служби медицини катастроф(ДСМК) України. Лікувально-евакуаційне забезпечення населення за умов НС в системі ДСМК.	6			4		2
Тема 12. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного забезпечення населення в умовах ліквідації наслідків НС.	4			2		2
Тема 13. Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів. Поняття про втрати. Величина, структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник.	5			4		1
Тема 14. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ.	6			4		2
Тема 15. Основи ЦЗ. Організація і проведення дозиметричного і радіометричного контролю у медичних підрозділах і частинах. Дозиметричні і радіометричні прилади. Засоби індивідуального і колективного захисту.	5			3		2
Модульна контрольна робота (МКР-2)	4			2		2

ЗАЛІК	3			1		2
Разом годин	90			50		40

Теми лекцій. Лекції програмою не передбачені.

Теми семінарських занять. Семінарські заняття програмою не передбачені.

Теми практичних занять. Практичні заняття програмою не передбачені.

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
ЗМ 1. «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях»		
1.	Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Правові аспекти надання домедичної допомоги. Огляд місця події. Забезпечення особистої безпеки.	4
2.	Кровотечі і методи їх зупинки	4
3.	Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога	2
4.	Види ушкоджень у бойових і не бойових умовах. Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах	4
5.	Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях. Електротравма.	2
6.	Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах	2
7.	Засоби масового ураження. Домедична допомога	4
8.	Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Організація та проведення евакуації пораненого	4
9.	Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога	2
ЗМ2 «Основи організації медичного забезпечення населення і військ»		
10.	Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Міжнародне гуманітарне право (МГП). Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій (НС)	2
11.	Правові основи Державної служби медицини катастроф (ДСМК) України. Лікувально-евакуаційне забезпечення населення за умов НС в системі ДСМК.	4
12.	Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного забезпечення населення в умовах ліквідації наслідків НС.	2
13.	Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів. Поняття про втрати. Величина, структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник.	4
14.	Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ.	4
15.	Основи цивільного захисту. Організація і проведення дозиметричного і радіометричного контролю у військах, медичних підрозділах і частинах. Дозиметричні і радіометричні прилади. Засоби індивідуального і колективного захисту.	3
16.	Модульна контрольна робота	2

Залік	1
Усього годин	50

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
ЗМ1 «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях»		
1.	«Тактична медицина»- сучасний підхід до надання медичної допомоги на полі бою. Розподіл поля бою на сектори. Алгоритми первинного огляду (ABCDE MARCH «КОЛЕСО») і надання медичної допомоги.. Визначення рівня свідомості за шкалою APVU.	3
2.	Класифікація кровотеч. Способи і техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі. Хімічні засоби зупинки кровотечі. Поняття про шок і колапс, причини , розпізнавання, домедична допомога (ДМД).	3
3.	Гострі порушення дихання в бойових і екстремальних умовах. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога.	3
4.	Вогнепальні поранення: класифікація, особливості перебігу сучасної вогнепальної рани. Ураження боеприпасами об'ємного вибуху і високоточною зброєю ДМД.	3
5.	Термічна травма. Класифікація, Опіки. Опікова хвороба. Особливості ураження сучасними вогнесумішами .Домедична допомога.	2
6.	Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невизначеної етіології, судомах, болю у серці, інсульті. Домедична допомога при утопленні.	2
7.	Класифікація і коротка характеристика сильнодіючих отруйних речовин(СДОР) та бойових отруйних речовин (БОР). Домедична допомога. Радіаційні ураження. Гостра променева хвороба. Перебіг. Розпізнавання. Домедична допомога.	3
8.	Організація та проведення медичного сортування. Сортувальні категорії. Алгоритм проведення медичного сортування МІСТ-рапорт. Склад і можливості сортувальної бригади. Сучасні засоби медичної евакуації (тактико-технічна характеристика)	3
9.	Застосування психопрофілактичних методів та використання сучасних технологій психологічного впливу для нейтралізації негативних наслідків НС.	2
ЗМ2 «Основи організації медичного забезпечення населення і військ»		
10.	Міжнародне гуманітарне право на захисті життя і здоров'я постраждалого населення. Кодекс цивільного захисту України. Єдина державна система ЦЗ. Класифікація надзвичайних ситуацій (НС).Медико-санітарні наслідки стихійних лих і техногенних катастроф. Організація медичної допомоги в осередку НС.	2
11.	Територіальний центр екстреної медичної допомоги. Завдання за періодами готовності. Організаційно-штатна структура.	2
12.	Санітарно-епідеміологічна обстановка в осередку НС. Фактори, що впливають на її формування. Карантин . Обсервація. Організація екстреної профілактики.	2
13.	Воєнно-медична доктрина України: основні завдання медичної служби ЗСУ в умовах сучасних збройних конфліктів. Поняття про єдиний медичний простір. Сучасні види зброї та їх вплив на величину і структуру санітарних втрат.	2
14.	Завдання і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення(ЛЕЗ). Сутність, принципи і сучасні вимоги до системи ЛЕЗ військ. Поняття про рівень (етап) медичного забезпечення, вид і обсяг медичної допомоги.	2
15.	Організація цивільного захисту лікувальних і фармацевтичних закладів. Радіометричний і дозиметричний контроль. Прилади радіометричного і дозиметричного контролю. Засоби індивідуального і колективного захисту.	2

16.	Модульна контрольна робота	2
Залік		2
Усього годин		40

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Навчальна дисципліна «Підготовка офіцерів запасу» передбачає використання приладів та технічних засобів для виконання практичних робіт. Для навчального процесу використовуються індивідуальні засоби медичного захисту (ППІ, АМЗІ, ІППІ-8(9,10), апарати ШВЛ, джгути, радіометрична апаратура(ДП5-В), прилади хімічної розвідки та інш.

Крім того використовуються дидактичні матеріали: Навчальні посібники, підручники, навчальні таблиці, мультимедійні лекції, тексти та конспекти лекцій. Набір таблиць за темами програми. Методичні розробки для студентів з практичних занять. Збірник тестових завдань. Електронний банк тестових завдань, банк тестових завдань на паперових носіях, ситуаційні завдання.

Працює сайт електронного навчання УжНУ : e-learn.uzhnu.edu.ua.

8. Рекомендовані джерела інформації

ЗМ1 «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях»

Основна (базова)

1. Конституція України, 1996 (ст. 3, 16, 49, 50, 106, 138).
2. Закон України “Основи законодавства України про охорону здоров’я”, 1992 (ст.37).
3. Закон України “Про екстрену медичну допомогу”, від 05.07. 2012 р. №5081-VI.
4. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур’єв, А.А. Гудима та ін..] – Київ. – 2016 – 400 с.
5. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти): навчальний посібник / Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстренної медичної допомоги». – Донецьк: Ландон-XXI, 2014. – 320 с.
6. Стандарт підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2). К: «МП Леся», 2015. – 148 с.
7. Стандарт підготовки «Фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї)» (видання 1) – Київ. – 2015 – 191 с.
8. «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах» Наказ МОЗ України від 09.03.2022 № 441
9. Екстрена медична допомога (до госпітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Роціна. – Київ. Юстон. – 2016. – 212 с.
10. Закон України „Про правовий режим надзвичайного стану“, 2000 (1, 4-9,13,16,27-29).
11. Кодекс цивільного захисту України(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458) остання зміна згідно закону № 2228-IX від 21.04.2022.
12. Указ Президента України від 16.01.2013р. № 20/2013 «Деякі питання Державної служби України з надзвичайних ситуацій»
13. Постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2012р. № 1116 «Про затвердження Типового положення про центр екстренної медичної допомоги та медицини катастроф».
14. Закон України “Про Збройні Сили України”, Редакція від 28.07.2016р.
15. Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу”, в останній чинній редакції від 30 березня 2017 року.

16. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2009 р. №253 „Про затвердження Порядку використання захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони) для господарських, культурних та побутових потреб“

17. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004р. №368 „Про затвердження порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру за їх рівнями“.

18. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 р. № 1116 «Про затвердження Типового положення про центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф».

19. Організація медичного забезпечення військ: Підручник для студ. вищ. мед. закл. освіти України III-IV рівнів акредитації / За редакцією професора Бадюка М.І. – К.: “МП Леся”, 2014. – 430 с.

20. Досвід організації санітарно-гігієнічного та протиепідемічного забезпечення військ (сил) під час проведення Антитерористичної операції (Операції об’єднаних сил): монографія / Сердюк А.М., Хоменко І.П., Лурін І.А., Базика Д.А., Галушка А.М., Савицький В.Л., Іванько О.М.; за ред. В.І. Цимбалюка. – Софія-А, 2019. – 280 с.

32. Спеціальна обробка: навч. посіб. / О. Є. Левченко [та ін.]. – К.: Українська військово-медична академія, 2015. - 184 с.

33. Захист від хімічних і радіаційних факторів ураження: навч. посіб. для ВНЗ / О.Є. Левченко [та ін.]. –К., 2015. – 404 с.

34. Військова токсикологія, радіологія, медичний захист: підручник / за ред. О.Є. Левченко. – К.: СПД Чалчинська Н. В., 2017. –788 с.

35. Медичне забезпечення Збройних Сил України: стан та погляди на перспективи розвитку. – К., 2017. – 420 с.

36. Маркович, І. Г. Біологічна безпека, інтегральна оцінка факторів її ризик: монографія. – К.: Вид-во Людмила, 2018. –278 с.

37. Цивільний захист: підручник для студ. Вищих навчальних закладів IV рівня акредитації./ П.В.Олійник, С.Т. Омельчук, В.В.Чаплик [та ін.]. -Вінниця: Нова книга, 2013 .- 328с.

Допоміжна

1. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур’єв, А.А. Гудима та ін.] – К.: НВП "Інтерсервіс", 2014. – 84 с.

2. Військово-медична підготовка / Під редакцією професора Бадюка М.І. – К.: „МП Леся“, 2015. – 482 с.

3. Основи виживання: заходи, що забезпечують життєдіяльність в умовах автономного існування при надзвичайних ситуаціях. Навчальний посібник. ІДУЦЗ УЦЗУ, УНПЦЕМД та МК МОЗ України. Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. [Гур’єв С.О., Миронець С.М., Рошін Г.Г. та ін.] – К.: 2009 – 209 с.

4. Чепкий Л.П. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія. К: «Вища школа», 2004. р. ст. 99 – 142.

5. Міжнародне гуманітарне право / Під ред. Базова В.П. – К., “Варта” – 2000 – 176 с.

6. Васійчук В.О. Основи цивільного захисту: навч. посіб. – Львів, 2010. – 384 с.

7. Військово-медична підготовка / Під редакцією Бадюка М.І. – К.: „МП Леся“, 2007. – 482 с.

8. Русаловський А. В. Цивільний захист: навч. посіб. / За наук. ред. Запорожця О.І. – К.: АМУ, 2008. – 250 с.

9. Охорона праці та безпека життєдіяльності населення при надзвичайних ситуаціях: Навчальний посібник / За ред. проф. І.В.Кочіна. – К.: Здоров’я, 2005. – 432 с.

10. Медицина катастроф. Навчальний посібник/ Під ред. проф. І.В.Кочіна. – К: “Здоров’я” – 2001– 290 с.

11. Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини: стандарт підготовки 1-СТ-3-2015 (02), затв. наказом начальника Центру оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України від 26.02.2015 № 17 - 180 с.

12. Стандарти підготовки: Фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї) (видання 1) / К., 2015. - 416 с.
13. Керівництво з медичного забезпечення Збройних Сил України. – К., 2016. – 512 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Сайт Міністерства охорони здоров'я України: <http://www.moz.gov.ua/>.
2. Інформаційно - правовий портал «Закони України»: <http://uazakon.com/>.
3. Про затвердження Примірних штатних нормативів центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги: Наказ МОЗ України від 23.02.2012 № 129. – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/hsr_reformlaw/
4. Сайт Верховної Ради України: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
5. Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій: Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua/>.
6. Сайт Міністерства охорони здоров'я України: Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua/>.
7. Інформаційно - правовий портал «Закони України»: Режим доступу: <http://uazakon.com/>.
8. Про затвердження Примірних штатних нормативів центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги: Наказ МОЗ України від 23.02.2012 № 129. – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/hsr_reformlaw/.
8. Постанова КМУ «Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях» // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/192-99-%D0%BF>.
9. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
11. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rnbo.gov.ua/>.
12. В діяльність Збройних Сил України було запроваджено 65 стандартів НАТО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mil.gov.ua/news/2016/02/16/minulogo-roku-v-diyalnist-zbrojnih-sil-ukraini-bulozaprovadzhen-65-standartiv-nato-general-lejtenant-igor-pavlovskij--17849/>.
13. Воєнно-медична доктрина України», затв. Пост. КМУ від 31.10.18 №910 – [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/910-2018-%D0%BF#Text>

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище ініціали)